

EUROSCOLA 2006

PYHÄJOEN LUKION PARIISI-STARSBOURG -OPINTOMATKA 22.2-1.3

Eurooppa tutuksi

Pyhäjoen lukiolaiset viettivät helmikuussa Euroopan unionin parlamenttirakennuksessa Ranskan Strasbourgissa Euroscola-päivän, jonka tarkoituksena on tutustuttaa nuoria unionin ja erityisesti sen parlamentin toimintaan.

Pyhäjoen lukion historian ja yhteiskuntaopin opettaja Paul Keski-Panula kertoo, että Euroscola oli hyvä opiskelumahdollisuus, koska siihen saattoi yhdistää monia lukiossa opiskeltavia aineita: historiaa, yhteiskuntaoppia, äidinkieltä ja englantia. Tällä tavalla pääsi syventämään oppimista ja opintomatkaa.

Pirjo Helena Harjunen, Euroopan parlamentin Suomen tiedotustoimistosta kertoo, että Euroscola-valinnassa painotetaan ensikertalaisuutta sekä aktiivisuutta muun muassa EU-asioissa. Pelkästään perustelu "olisi kiva lähteä matkalle" ei riitä. Pyhäjoen lukio täytti nämä vaatimukset. Euroscolan suosio kasvaa päivä päivältä, hakijoiden määrä kasvaa ja jopa aiemmin Euroscolassa olleet hakevat uudelleen.

Harjunen mukaan koulut hakevat uudelleen seuraavilla perusteilla: oppilaiden luottamus omaan kielitaitoon on kasvanut, kansainvälisyys on tullut lähemmäksi, eurooppalaisuuden merkitys ja monimuotoisuus käsitetään paremmin ja eri maista tulleet nuoret ovat tutustuneet toisiinsa.

Euroscola-päivän aamuna osallistujat siirtyvät parlamentin istuntosaliin ja asettuvat parlamentin jäsenten paikoille kuuntelemaan koulujen esittelypuheenvuoroja. Pyhäjoen lukion esitteli Antti Kronqvist erittäin persoonallisella esiintymisellään. Par-

lamentin virkamiehet kertovat EU:n toiminnasta ja vastaavat esitettyihin kysymyksiin.

Ryhmätöitä Euroopan Unionin asioista

Iltapäivällä ovat vuorossa ryhmätöet. Osallistujat on etukäteen jaettu ryhmiin. Ryhmät tunnustetaan erilaisista geometrisistä kuvioista (ympyrä, puolisuunnikas, neliö, vinoneliö ja kolmio). Ryhmätöiden aiheet liittyvät Euroopan unionin ajankohtaisiin kysymyksiin ja tulevaisuuden haasteisiin. Aiheina olivat "Euroopan perustuslaki ja demokratia", "Ympäristö, liikenne ja energia", "Euroopan paikka maailmassa", "Koulutus, kulttuuri ja urheilu" sekä "Euroopan tulevaisuus". Saman aiheen saaneet ryhmät eri maista koottaan yhteen, ja nämä monikansalliset työryhmät tekevät omasta aiheestaan esityksen, joka arvioidaan myöhemmin iltapäivällä jälleen "täysistunnossa".

Suvi Toppari kertoo heidän ryhmänsä esimerkiksi keskustelleen siitä, tarvitseeko EU yhteisen armeijan. Tshekkiläinen Jan ihmetteli kovasti, kun Suomi ei kuulu NATO:on. Miksi Suomi kuulu sotilasliittoon ja eivätkö suomalaiset pelkää, että maamme hyökätään?

Pyhäjokiset menestyivät Eurogame-pelissä

Päivän aikana järjestetään myös tietokilpailu, Eurogame, jossa testataan muun muassa eurooppalaisen kulttuurin tuntemusta. Eurogame-pelissä Pyhäjoki oli hyvin esillä. Oppilaiden

voittajajoukkueessa oli Tuomas Rajaniemi ja opettajien voittajatiimissä Pyhäjoen lukion äidinkielen opettaja Sari Rintamäki. Oppilas Tuomas sai palkinnoksi suuren pokaalin ja opettaja Sari Pariisin rahan (Monnaie de Paris).

Uusia ystäviä Euroscolasta

Kaksi nuorta italialaista tyttöä, Ve-

ronica ja Elisa, olivat koulunsa kanssa myös Euroscolassa. Heidän koulunsa sijaitsee Fronsionessa, noin 70 kilometrin päässä Roomasta. Elisan mielestä parasta Euroscola-päivässä oli toisten nuorten tapaaminen sekä keskusteleminen yhteisistä asioista; miten Euroopan pitäisi kehittyä ja millainen on nuorten tulevaisuus.

Jenni Nivala

Opintomatka Ranskaan, kevät 2006

Pyhäjoen lukio – www.pyhajoki.fi/lukio

Oppiaineina

yhteiskuntaoppi, kirjallisuus ja kuvataide

Opiskelijat

Jessica de Ras, Tinja Halunen, Sonja Jylhä, Matias Korpela, Antti Kronqvist, Vilja Louhimaa, Jenni Nivala, Anna Petäjäniemi, Aira Pohjanen, Tuomas Rajaniemi, Riina Salminen, Riikka Salmu, Jenni Tikkala, Leena Tohola ja Suvi Toppari

Ohjaajat

historianopettaja Paul Keski-Panula
kuvataideopettaja Teijo Kärkkäinen
äidinkielen ja kirjallisuuden opettaja Sari Rintamäki

Lehden päätoimittaja ja taiteija:
Matias Korpela

Euroedustaja – kansalaisten ja yhteiskunnan puolestapuhuja

Varatuomari ja diplomiekonomi Henrik Lax on ollut Euroopan unionissa euroedustajana heinäkuusta 2004 lähtien. Europarlamentaarikon tehtävänä on toimia kansalaisten ja yhteiskunnan viestinviejänä ja äänitorvena, erityisesti silloin, kun hallitukset empivät ottaa selkeästi kantaa, esimerkiksi ihmisoikeusasioissa.

"Haluan toimia suvaitsevamman yhteiskunnan puolesta, sellaisen, jossa arvostetaan erilaisuutta kielissä ja kulttuureissa", Lax kertoo. Hän on samaa mieltä EU:n tunnustamiseen kanssa, jossa jäsenmaiden moninaisuus ei ole heikkous vaan rikkaus, joka vahvistaa unionia. Uusi tieto ja uudet taidot syntyvät siellä, missä erilaiset kulttuurit kohtaavat ja erilaisuudet hyväksytään.

Europarlamentaarikko vaikuttaa

Euroedustaja vaikuttaa osallistamalla keskusteluun valiokunnissa, täysistunnoissa ja ottamalla julkisesti kantaa asioihin mediassa. "Omasa valiokunnassani käsitellään paljon ihmisoikeusasioita", Lax lisää. Rotuennakkoluulot, suvaitsemattomuus, syrjäytyneisyys sekä köyhyys ovat ihmisoikeuksia vastaan taistelevia kasvavia globalisoituvan yhteiskunnan muotoja. Näistä on päästävä eroon. Suojeleminen ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen on tärkeää.

"Jos sinulla on hyvä idea, kukaan ei kysy, mistä maasta olet. Siksi täytyy itse uskaltaa tehdä aloitteita ja esittää omia ajatuksiaan", Lax kertoo.

Euroedustajat eivät edusta maataan vaan puoluettaan. Euroedustaja Laxin vaikein puoli työssä on vetää rajaa työajan ja vapaa-ajan välille. "Ollakseen ajan tasalla täytyy koko ajan oppia uutta ja nähdä uusin silmin", Lax selventää: "Toimit aina uudessa tilanteessa, jossa kukaan muu ei ole koskaan ollut."

Yhteinen Eurooppa

Oikeudenmukaisuus ja tasa-arvo ovat sanoja, joita tarvitaan rakennettaessa yhteistä Eurooppaa. Valtioiden väliset suhteet tulee sujua, jotta onnistutaan yhteisesti päätettävissä tavoitteissa. Yhteisymmärrykseen ei ole aina kuitenkaan helppo päästä. Jokainen maa haluaa toimia yhteisen hyvän puolesta, mutta samalla oman maan tavoitteiden kehittymisen vaikuttaa päätettäviin asioihin. Jotkut jäsenmaat suhtautuvat Euroopan unioniin kriittisesti, koska ne pelkäävät unionin vievän kansalaisten itsemääräämisoikeuden. Omien tavoitteiden ajamista ei saa jättää pois, mutta pitäisi ymmärtää yhteisten eurooppalaisten tavoitteiden ajamisen palvelevan parhaiten myös kunkin jäsenmaan omia kansallisia tavoitteita.

On tärkeää, että jokainen maa olisi samanarvoinen. Pienet jäsenmaat tulisi huomioida paremmin. Rikkaiden ja köyhien maiden välistä kehityseroa pitäisi pyrkiä kaventamaan. Euroopan unioni muuttuu globaalisuudessa maailmassa. Tuleeko EU:sta liittovaltio? "Uskon, että liittovaltiomainen ratkaisu, jossa kaikilla

mailla on mittava oma lainsäädäntö, on ainoa mahdollinen ratkaisu", Lax toteaa. Euroopan unionia tulisi kehittää valtioiden liittona, ei liittovaltiona.

Yhteistä Eurooppaa tarvitaan sekä EU-maiden sisällä yhteisiin tuloksiin pääsemisessä että monen yhteisen ongelman ratkaisemisessa, esimerkiksi ympäristön saastumisessa ja työttömyyden kitkemisessä.

Henrik Lax pitää hyvänä, että Suomi kuuluu Euroopan unioniin: "Ilman EU:ta Suomen vaikutusmahdollisuudet globalisoituvassa maailmassa olisivat pienet. Suomesta on tullut osa Eurooppaa, ja ihmiset liikkuvat nykyään paljon luontevammin yli rajojen." Taloutemme on kehittynyt kestävämmäksi ja mahtipontisemmaksi. Suomea kuunnellaan ja pidetään erittäin kilpailukyisenä maana.

Rikkaat + köyhät = hyvinvointi

Euroopan Unioni on varteenotettava toimija kansainvälisessä politiikassa (valtioiden väliset kahdenväliset suhteet ja monenkeskinen yhteistyö). "Tarvitsemme kansainvälisesti vahvaa unionia rauhan ja vakauden turvaamiseksi globalisoituvassa maailmassa sekä ilmastonmuutosten ja muiden ympäristöongelmien torjumiseksi. Olisi tärkeää, että EU:sta tulisi entistä vahvempi ulkopoliittinen toimija."

EU ja sen jäsenmaat ovat maailman suurin kehitysavun antaja. "EU:

lla on tärkeä tehtävä tasoittaa rikkaiden ja köyhien maiden välistä kuilua", Lax korostaa. EU-maiden pitäisi pyrkiä antamaan kehitysapua YK:n asettaman tavoitteen mukaan 0,7 %. Muutamat jäsenmaat pystyvät tähän, kuten Ruotsi ja Tanska. Vuonna 2005 jäsenvaltioiden ministerit asettivat uudeksi tavoitteeksi 0,56 % vuoteen 2010 mennessä. 0,7 % tavoitteen saavuttamiseksi vahvistettiin vuosi 2015.

Kehitysavusta suurin osa menee Afrikkaan ja erityisesti jäsenmaiden entisille siirtomaille. Avun antaminen on muutakin kuin puhtaan veden ja lukutaidon tarjoamista. Unioni pyrkii edistämään kehitystä kaupan välityksellä – tuomalla esiin köyhistä maista tuotuja tuotteita, ja näin kannustamaan kehitysmaita käymään enemmän kauppaa keskenään. Päätavoite Unionin kehitysavussa on antaa kehitysmaiden ihmisille mahdollisuus päättää omasta kehityksestään – lopulta ne itse pystyisivät huolehtimaan oman maan tulevaisuudesta.

Leena Tohola

Kirjoittaja kuului Euroscolassa työryhmään, jonka aiheena oli "Euroopan paikka maailmassa". Nuoret pohtivat, mihin maailmanlaajuisiin tavoitteisiin unionin pitäisi pyrkiä kansainvälisessä politiikassaan.

Huoli tulevaisuudesta

Vaikka happosateita on vähennetty murto-osaan 80-luvulta ja tehtaiden jätevedet ja autojen

pakokaasut ovat puhtaampia kuin 20 - 40 vuotta sitten, aina on silti parantamisen varaa. Vihreiden eu-

roedustajan **Satu Hassin** mielestä ympäristöön kohdistuvaa kuormitusta pitäisi yleisesti vähentää.

puhtaammilla vaihtoehdoilla, kuten maakaasulla ja puuhakkeella/pelleteillä.

muutos pystyttäisiin rajoittamaan sellaiseksi, ettei se aiheuta katastrofaalisia muutoksia, koko maailman päästöjä pitäisi pystyä vähentämään ainakin 60 % vuoteen 2050.

meihin, ovat myös kasvava ongelma.

Luonnon monimuotoisuus hupeenee koko ajan. Aiemmin yleiset lajit harvinaistuvat; harvinaiset lajit uhanalaistuvat. Ilmastonmuutosta aiheuttavien kasvihuonekaasujen (esimerkiksi hiilidioksidin) päästöt ovat aivan liian suuret. Yhdyskuntajätteen määrä kasvaa, mutta onneksi EU:ssa tehdään ja tulee tehdä koko Eurooppaa koskevaa ympäristölainsäädäntöä. Usein parasta olisi kuitenkin valita toteutustapa kansallisesti Suomessa tai paikallisesti vaikkapa täällä Pyhäjoella.

Kioton ilmastopimus

Kioton ilmastopimuksen vuoksi Suomen olisi alennettava kasvihuonepäästöt prosentuaalisesti. Tarkoitus on saada ne samalle tasolle vuosina 2008 - 2012 kuin ne olivat vuonna 1990. Hassi selittää, että Suomessa Kioton sopimus tarkoittaa muun muassa, että energian säästöä pitää edistää. Esimerkkinä hän mainitsee talojen paremman lämmöneristyksen ja vähemmän energiaa kuluttavien lampujen, jääkaappien, televisioiden jne. valinnan. Sähköntuotannossa pitää vähentää kivihillen ja turpeen osuutta ja korvata niitä

Usein parasta olisi kuitenkin valita toteutustapa kansallisesti Suomessa tai paikallisesti vaikkapa täällä Pyhäjoella.

Hassin antamat esimerkit ovat ajattelemisen arvoisia, ja ne koskevat meitä kaikkia. "Jos ilmastonmuutos saa Golf-virran pysähtymään, Suomi muuttuneen asumiskelvottomaksi ja iso osa muuta Eurooppaa myös. Jos Himalajan jäätikkö sulaa, Etelä-Aasian suuret joet voivat kuivua ainakin osaksi vuotta. Sadat miljoonat, jopa miljardit ihmiset voivat menettää juomavetensä ja peltojen kasteluveden." Suomelle ja kaikille maailman maille on tärkeintä saada ilmastonmuutos kuriin, muuten maapallo voi muuttua koko ihmiskunnalle ratkaisevasti nykyistä huonommaksi asuinpaikaksi.

Hassi muistuttaa, että Kioto on vasta ensi askel ilmastonsuojelussa. Se vähentää teollisuusmaiden päästöjä vasta noin 5 % vuoteen 1990 verrattuna. Jotta ilmaston-

Ihmisten teot uhkana ihmisille

Luonnon kuormitusta on myös metsien ylitiöpainin hakkaaminen. Maapallon metsäpinta-ala hupeenee joka vuosi. Suomessa eniten uhanalaisia lajeja onkin vanhoja metsiä asuinpaikkanaan käyttävissä lajeissa sekä kulttuuriympäristöjen lajeissa, esimerkiksi laidunniittyjen lajeissa. Kun maatalouden menetelmät ovat muuttuneet, niiden lajien kasvu- ja elinympäristöt vähenevät.

Pahimmaksi uhaksi Hassi mainitsee kuitenkin vesistöjen rehevöitymisen ja siihen liittyvät sinileväkukinnat kesäisin ja vesien samenenemisen. Ravinnehäviöt erityisesti pelloilta järviin, joihin ja mereen pitää vähentää, samoin jätevesien puhdistusta pitää tehostaa. Monilla merialueilla kalakantoja myös ylikalastetaan, eli vuosittain pyydystetään enemmän kuin uusia kaloja kasvaa pyynti-ikäisiksi. Teolliset kemikaalit, joista monet ovat kovin pysyviä ja siksi kertyvät ympäristöön, vesiin, kaivoihin ja loppujen lopuksi myös

Yksi iso asia, jossa on toimittu hyvin ja ripeästi, on yläilmakehän otsonikerrosta vahingoittavien aineiden (ns. freonien) poistaminen käytöstä, mistä kansainväliset sopimukset tehtiin 1980-luvulla. Kestää kuitenkin vielä muutama vuosikymmen, ennen kuin otsonikerros elpyy entiselleen ja pääsemme eroon jokakeväsistä liiallisen ultraviolettisäteilyn varoituksista.

Jenni Nivala

Kirjoittaja kuului Euroscolassa työryhmään, jonka aiheena oli "Ympäristö, liikenne ja energia". Nuoret pohtivat, mitä olisi tehtävä paikallisesti, Euroopassa ja maailmassa, jotta kehitys olisi kestävä.

Jaakko Jukkola: "Pääoman ja järjestelmän pitää aina palvella ihmistä, eikä päinvastoin"

Suomen ainoan itsenäisyyspuolueen, Vapaa Suomen Liiton, varapuheenjohtaja Jaakko Jukkola tietää, mistä puhuu. Tulevaisuuden uhakuva hirvittää Jukkola. Jos EU:n perustuslaki hyväksytään, se tarkoittaa sitä, että menetämme kaiken päätösvalan EU:lle, sillä 1-6 Artikla

sanoo: "Tämä perustuslaki sekä lainsäädäntö, jota unionin toimet käyttäessään sille annettua toimivaltaa, ovat ensisijaisia jäsenvaltioiden oikeuteen nähden."

Perustuslain myötä EU:lla olisi kaikki valtion tunnusmerkit: oma raha, rajat, lippu, ulkoministeri,

lainsäädäntö ja puolustusjärjestelmän vähitellen. Itsenäisyytemme ja yhteiskuntamme hyvinvointi on luotu kovan työn tuloksena; se kaikki ollaan nyt antamassa pois. "Vanhempi sukupolvi muistaa vielä viimeisimmät sodat. Onko nykyinen sukupolvi unohtanut tämän", Jukkola mietiskelee.

"Suurpääoman luomus EU on vienyt pohjan pois ja hävittänyt ns. pohjoismaisen hyvinvointivaltion. Pääomien rappeutuminen on jo niin suurta, että olemme konkurssin partaalla. Nettovienti koko EU-jäsenyyden ajan on ollut 90 miljardia markkaa vuodessa. Emme voi kestää tällaista, samoin yritykset ja työpajat menee maasta", Jukkola kertoo huolestuneena.

Yhteiskunnallinen rappio on meidän kaikkien nähtävissä. Kouluja ja kuntia lakkautetaan, terveydenhuolto, tiestö ja rautatiet rappeutuvat ja yleisesti ns. julkiset palvelut heikkenevät koko ajan. "Suomi kalutaan paljaaksi, kylät autioituvat ja maatalous ajetaan alas. Tämä on meidän kaikkien nähtävissä", Jukkola korostaa.

Mikä on EU:n tulevaisuus?

"Minä en näe Euroopan Unionilla tulevaisuutta." Vastaus on ytimekäs ja selkeä. "EU rakentuu perustalle, joka ei historian valossakaan ole ollenkaan kestävä. En näe jäsenvaltioiden välillä yhdistäviä tekijöitä. Kulttuurillisesti ja maantieteellisesti

olemme hyvin erilaisia. Meillä on eri kielet ja lähtökohdat elämään ovat hyvin erilaisia. Nämä kaikki ovat niitä tekijöitä, jotka tulevat hajottamaan EU:n. EU hajoaa omaan mahottomuuteensa. Emme tule löytämään yhteisiä intressejä asioille, että kaikki ne voisi hyväksyä. Tämä on sellainen kaatuva ja lahoava puu. Mahdollinen lähempi yhteistyö voisi toimia esimerkiksi pohjoismaiden kesken, kuten perinteisesti se on ollutkin."

Jukkola on kärsinyt EU:n epäsovinnasta säädöksistä maanviljelijänä. EU:n säädösten seurauksena maanviljelijät elävät pelkästään tukien ja EU-rahojen varassa. "Arvostus on viety kokonaan pois." Tämä on se päällimmäinen Jukkolan elämää koskeva haaste EU:sta. Syy tällaisiin epäkohtiin löytyy siitä, että viljelijöiltä ja valtioilta on viety päätösvoimat. "EU:ssa tehtävät säädökset eivät sovellu meidän olosuhteisiin. Vaarana on, että EU tekee päätöksensä suurten pääomien ja suuromistajien ehdoilla. Elintarvikkeita tuotetaan siellä, missä se on suurena mittakaavassa edullista ja meistä tehdään vain näiden tuotteiden ostajia."

Kansainvälistä yhteistyötä

Jukkola on selkeästi vastustamassa EU:ta ja globalisaatiota. Hän kannattaa kansainvälistä yhteistyötä, mutta ei näe EU:n toimivan nykyisessä muodossaan: "Kansainvälinen yhteistyö on hyvä asia, mutta EU:

ta siihen ei tarvita. Kansainvälistä kauppaa on aina käyty ja voidaan käydä ilman globalisaatiota ja EU:ta, päinvastoin kuin ihmisille yritetään uskotella. Tilastotkin kertoo Suomen kaupan kasvaneen viime vuosina EU:n ulkopuolisiin maihin ja EU-maiden kanssa on prosenttiosuus pienentynyt."

Suurimpana uhkana Jukkola kokee liittoumat sinänsä: "Olen erittäin huolissani siitä, että me sitoummamme tämmösen suuren gualition käskynvallan alle ja nyt EU tekee jo yhteistyötä NATO:n kanssa. Liittoutuessamme tai kumartaessamme johonkin suuntaan, käänämme sen huonomman puolen sinne toiselle päin. Kaikki yhteistyö mahdollisuudet on käytössä, kun on päätösvalta olemassa. Me voimme valita kenen kanssa me teemme yhteistyötä ja missä asioissa. Me voisimme omilla ehdoilla tehdä sitä yhteistyötä, mutta nyt meiltä puuttuu tämä. Vapaat valtiot saavat vapaasti tehdä yhteistyötä minkä valtion kanssa tahansa kaupankäynnissä ja muussakin. Itsenäisyys ei missään nimessä sulje pois yhteistyötä. Päinvastoin se vahvistaa sitä."

EU:sta eroon

Ainoana mahdollisuutena Jukkola näkee paluun siihen tilanteeseen, että jokaisella valtiolla on oma lainsäädäntö, päätösvalta ja rajat, jotka suojelevat kansaa. "Tämä on se ihanne, johon meidän pitäisi pyrkiä

ja ainakin itse teen töitä sen eteen. Kun on valta itsestä, voi toimia yhteistyössä toisen itsenäisen osapuolen kanssa."

Ajatus EU:sta eroamisesta tuntuu utopistiselta, mutta Jukkola pitää sitä täysin mahdollisena ja vähintäänkin välttämättömänä. "Minä näkisin, että nyt meillä ois kiire, nyt kun eroaminen olisi vielä mahdollista näin helposti ja vaivattomasti", hän selventää: "Tarvitaan vain eduskuntaan sopivia edustajia, jotka lähtevät ajamaan tätä asiaa."

Eduskuntaan?!

Isänä, isoisänä ja isoisoisänä Jukkola on huolissaan Suomen ja ihmisten tulevaisuudesta. Hän haluaa toimia puolestapuhujana itsenäisyydelle ja demokratialle ja käyttää kansalaisoikeuksiaan vaikuttamalla kunnallispolitiikassa ja puoluetoiminnassa.

Eduskuntavaaliehdokkuus on Jukkolalle kunnia-asia. Hän uskoo selviävänsä tehtävästä, jos se hänelle annetaan. Pyhäjoen kunnanvaltuutettu haluaa turvata hyvinvointivaltion tuomat edut ja kansalaisoikeudet myös seuraaville sukupolville.

Vilja Louhimaa

Kirjoittaja kuului Euroscolassa työryhmään, jonka aiheena oli "Euroopan paikka maailmassa". Nuoret pohtivat, mihin maailmanlaajuisiin tavoitteisiin unionin pitäisi pyrkiä kansainvälisessä politiikassaan

Alex Stubb: Yliopistokeskuksia ja hyödyllisiä sovellutuksia

"Valtiomiehet tietävät, että painopistettä pitäisi siirtää menneisyyden elinkeinojen, kuten maatalouden ja tehottoman raskaan teollisuuden tukiaisista tutkimus- ja tuotekehitysrahoitukseen, mutta eivät tiedä, miten voisivat tehdä tämän ja voitaa samalla seuraavat vaalit."

Eurodustaja Alex Stubbin (Kokoomus) mielestä Eurooppa kaipaa tutkimukseen satsausta sekä ulkoista työvoimaa ja osaamista.

Eurooppa on koulutuksessa, tutkimuksessa ja kulttuurissa kaukana kärjestä. Huippututkijat, tiedemiehet ja maailman arvostetuimmat yliopistot ovat Amerikassa tai Aasiassa. EU on käynnistänyt Lissabonin strategian, jonka kunnianhimoisena tavoitteena on saada Euroopasta maailman kilpailukykyisin alue ja tietoyhteiskunta vuoteen 2010 mennessä. Enää on muutama vuosi jäljellä, mutta paljoo ei ole saatu aikaan. Suomi on saavuttanut tavoitteensa strategian kannalta, mutta se ei ihan riitä, jos muut epäonnistuvat. Jokainen jäsenmaa kun panostaa omalla tavallaan.

"Tietoyhteiskunnassa on pohjimiltaan kyse kai kahdesta asiasta: Työssä pärjää se, joka kykenee hallitsemaan tietoa ja luomaan oikeanlaista tietoa ja olemaan luova.

Internet ja sähköisen tiedonvälityksen globalisoituminen on kaatanut kaikki tiedolliset raja-aidat. Jos Madagaskarilla on maanjäristys, tiedämme siitä puolen tunnin sisällä. Kun Suomessa oli vapaussota 1918, siitä kuultiin Utsjoella vasta seuraavana kesänä lumien sulettua." Miten tieto- ja viestintätekniikan hyödyntämistä sitten voisi edistää? "Ennen kaikkea keksimällä aidosti hyödyllisiä sovellutuksia." Tekniikkahan on nykyisellään Euroopassa jo huippulaatua.

Tutkimukseen panostaminen

Stubbin mielestä Eurooppaan kannattaisi muodostaa muutamia isoja yliopistokeskuksia, joihin panostettaisiin kunnolla niin, että ne pystyisivät kilpailemaan Yhdysvaltojen yliopistojen kanssa. Myös veroja pitäisi alentaa. Näin saataisiin huippututkijat viihtymään täällä.

Yksi Lissabonissa sovituista tavoitteista on kasvattaa tutkimukseen laitettua rahamäärää 3 prosenttiin bruttokansantuotteesta, kun se nykyisellään on noin 1,96 prosenttia. "3 prosenttia olisi pieni osa siitä, mitä hallitukset nyt käyttävät esimerkiksi telakoiden ja raskaan teollisuuden tukien vaikkapa Saksassa. Väitän, että 10 vuoden tähtämällä satsaus tutkimukseen myös tuottaisi

työpaikoissa enemmän."

Euroopan on myös alettava kovalla vauhdilla globaalistua, jos se mieltä kilpailuun mukaan. Tätä on toteutettu esimerkiksi yhtenäistämällä yliopistojen tutkintorakenteita Euroopassa. Näin missä tahansa maassa hankittu koulutus pätee kaikkialla. "Luulisi, että tämä helpottaa vertailukelpoisuutta myös Euroopan ulkopuolisen maailman kanssa, kun on yksi eurooppalainen standardi, jonka muut oppivat tuntemaan."

Väijäämätön tosiasia on myös se, että väestö ikääntyy hurjaa vauhtia Euroopassa. Tutkijoiden lisäksi tarvitaan muutenkin työvoimaa ulkomailta. "Euroopan pitää ehdottomasti ruveta suvaitsevammaksi ja monikulttuurisemmaksi. Erityisesti tämä koskee Suomea, jossa ulkomaalaisia on edelleen aika vähän. Työperäistä maahanmuuttoa pitäisi edistää yksinkertaistamalla byrokraatia ja järjestämällä erilaisia ohjelmia joiden kautta EU:hun voi tulla."

Anna Petäjaniemi

Kirjoittaja kuului Euroscolassa työryhmään, jonka aiheena oli "Euroopan tulevaisuus". Nuoret pohtivat, miten voitaisiin lisätä Euroopan luovuutta ja kilpailukykyä koulutuksen ja kulttuurin alalla.

Louvre ja Rodin - taiteen maanalaisia maailmoja

Leonardo da Vincin Mona Lisa sekä Milon Venus, näistä Louvren taidemuseo tunnetaan.

Dan Brownin kirja Da Vinci-koodi on nostanut museon keskustelujen aiheeksi. Kirjassa Louvren taidemuseon kuraattori murhataan. Monet miettivätkin, sisältävätkö Da Vincin maalaukset salaisia koodeja? Kirjaan pohjautuvan elokuvan ensi-ilta oli toukokuussa, ja Louvren suosio ennustetaan kasvavan elokuvan myötä. Jo nyt Louvressa järjestetään Da Vinci-koodi -kierroksia.

Kuvataiteen opettaja Teijo Kärkkäinen muistutti, että Louvren museon taidekokoelma on todellakin valtaisa. Jokainen siellä vierailut saa sen omakohtaisesti kokea. Louvressa opiskelijoiden tehtävänä oli löytää vaikuttava maalaus ja pohtia sitä.

Kaikki halusivat nähdä Mona Lisan. Leena Tohola kuvaileekin museon kuuluisinta ja arvokkainta maalauksia aika pieneksi: "Kuvittelin teoksen olevan isompi ja mahtipontisempi. Ihmisiä oli paljon ympärillä ja kaikki pyrkivät mahdollisimman lähelle taulua. Vartijat liikkuvat ristiin ja rastiin maalauksen ympärillä." Kuvia ei saanut ottaa. Leenaan isot maalaukset tekivät ison vaikutuksen. Mika Waltari toteaa Pikakuvia Pariisista kirjassa: "Voi Louvre voi vangita ihmisen koko sielun!..."

Tunnelman aistiminen

Kärkkäisen mukaan kuvataidekursin tavoitteena on taidehistoriallisesti merkittäviin teoksiin tutustumisen

Lukiolaiset luonnostelemassa maalauksiaan Rodin-museossa.

lisäksi Pariisin tunnelman aistiminen: "Tärkeää olisi, että oppilaat havainnoivat ja kokevat Pariisia kaikilla aisteillaan. Istuvat hetkeksi kahvilaan, tilaavat café au lait'ta ja aistivat ympäröivää tunnelmaa." Elämänilo ja ruoka kuuluvatkin olennaisena osana Pariisiin - taiteen lisäksi.

Pieni ja valoisa Rodin museo

Pariisissa opiskelijat tutustuivat

myös avaraan ja pieneen Rodin-museoon. Tavoitteena oli tehdä luonnos Rodinin veistoksesta. Jokainen sai valita mieleisen teoksen, jonka luonnosteli. Leena Tohola kuvaili: "Luonnoksen tekeminen oli hauskaa ja rentoa. Yksi tapa toteuttaa itseään." Luonnoksen haasteena oli saada valot ja varjot näkyviin.

Kirjailija Waltari toteaa Rodin-museosta: "Rodin-museo. Mitä viivo-

jen sopusointua ja kauhistuttavan raakaa voimaa rinnakkain. -Ihmeen kaunis suudelma ja celle qui fut la belle heaulmière, - siinä vastakohta, jollaisia Pariisi on täynnä, sillä Pariisi on suunnattomain vastakohtain kaupunki."

Suvi Toppari

Elämänikäinen ystävä – Pariisi

Ranska, Pariisi, olivat nuoren tamperealaispojan unelmaa. Tarmo Kunnas matkusti Ranskaan ensimmäisen keran vuonna 1964 opiskelumaan kiellettyä. Pääosin hän oleskeli tuolloin Normandiassa, mutta ehti viettää lyhyen ajan myös Pariisissa. Ensi-vaikutelma Pariisista oli pelottava: "Tunne oli kuin olisi laskeutunut kuuhen." Tuohon aikaan ranskalaiset eivät tienneet mitään Suomesta ja suomalaisista. Hän ei päässyt sisälle ranskalaisuuteen: "He puhuivat paljon ja söivät pitkiä lounaita. Aluksi ihastuin vain kieleen."

Kunnas rakastui Pariisiin lähes kymmenen vuotta myöhemmin, kun asui pari viikkoa latinalaiskorttelissa: "Se oli fantastinen kaupunginosa keskiaikaisine kujineen, hyvine ravintoloinen ja kansainvälisine henkineen." Vapauden tunteen perässä Pariisiin matkustivat aikoinaan myös Mika Waltari, Juhani Aho ja muut tunnetut kirjailijamme.

Kunnas palasi Pariisiin vuonna 1971 tekemään väitöskirjaansa. Tuleva professori sai uuden mahdollisuuden oppia tuntemaan ranskalaisia ihmisiä ja kulttuuria paremmin. Hän toimi myöhemmin Suomen Ranskan Instituutin johtajana ja on ollut myös kirjallisuuden vierailevana professorina Pariisin III:ssa yliopistossa Sorbonnessa.

Ranskan tuntija

Tarmo Kunnakselta odotettiin teosta Ranskan kokemuksesta: "Oli myös hauska pohtia ranskalaisuuden olemusta ja omaa suhdetta siihen. Ennen kaikkea minua askarrutti kuitenkin ajatus, mitä suomalaiset voisivat oppia ranskalaisilta ja ehkä toisin päinkin."

Muistelmateos, Elämäniloa Pariisissa, ilmestyi keväällä 2001. Teoksessa Kunnas kertoo elämän-

ikäisestä ystävyydestään Ranskaan, sen kieleen ja kulttuuriin: "Minua voi kutsua Ranskan tuntijaksi, koska lasken leikkiä ranskalaisten tapaan, tulen heidän kanssaan hyvin toimeen ja minulla on aika samanlainen elämänsäsenne kuin heillä. Olen myös lueskellut Ranskasta ja sen historiaa ja kirjoittanutkin paljon. Haluaisin mainostaa Pariisissa ennen kaikkea uskomattomia taidekokoelmia ja hienoa kulttuurihistoriaa, mutta myös valtaisa gastronomiaa ja hauskaa, huumorintajuista ranskalaista ihmistä."

Nykyisin Ranska, Pariisi, ei ole läheskään niin houkutteleva ja eksotinen kuin 1960-luvulla. Yhteiskunnallisesta rappiosta kärsivä Ranska ei pääse yksimielisyyteen poliittisista ongelmista. "Ranskalaiset luovat draamaa omista yhteiskunnallisista vastakohtaisuuksistaan, lakkoilevat ja osoittavat mieltään ehkä liikaakin. Globalisaation seurauksena Ranska on vaarassa menettää jotain omaleimaisuudestaan", Kunnas miettii.

Itse Kunnas viihtyy edelleen Pariisissa: "Minulla on pieni asunto Pariisissa ja tyttäreni 11 v. ja 14 v. viettävät siellä pari kertaa vuodessa muutaman viikon. Tämä on tärkeää, mutta myös monet ranskalaiset ystävät, joita säännöllisesti tapaan. Pariisi on oikeastaan yksi kotikaupungeistani, täynnä muistoja ja voimakkaita elämyksiä."

Vilja Louhimaa

Suomen ja Ranskan kulttuurit kohtaavat kulttuuri-instituutissa

Suomen kulttuuri- ja tiedeinstituutti Ranskassa sijaitsee vanhassa elokuvateatterissa Pariisin latinalaiskorttelissa, joka on elokuvateattereiden ja yliopistojen aluetta. Se aloitti toimintansa vuonna 1990. Rakennus ei ole kovin suuri: siihen kuuluu pieni auditorio, sali, joka muuntautuu tarvittaessa näyttely- ja esiintymisaliksi ja kirjasto, josta voi lainata suomalaista kirjallisuutta ja musiikkia.

"Pariisin kokoisessa kaupungissa, jossa on tuhansia tapahtumia joka ilta, on pienen instituutin (ja pienellä budjetilla) vaikeaa saada huomiota. Henkilökuntaan kuuluu vain kuusi vakituista työntekijää. Siksi ohjelmassa on tärkeää jatkuvuus

ja yhteistyö. Ohjelmiston on oltava monipuolinen", kertoo instituutin johtaja Marjatta Levanto.

Tämän kevään ohjelmaan mahtuu nykykirkusta, näyttelyitä, lasten päiväkerhoa, jazzia ja tietysti suomalaisia elokuvia, jotka tekstitetään

Kulttuuri-instituutissa kohtaavat ranskalainen ja suomalainen taide ja taiteentekijät.

ranskaksi paikan päällä. Erityisesti Aki Kaurismäen elokuvat kiinnostavat ja niitä esitetään täydelle salille.

Marjatta Levanto esittelee lukiolaisille kulttuuri- ja tiedeinstituutin toimintaa.

Hassua onkin se, miten niin avoimet, äänekkäät ja sosiaaliset ranskalaiset ihannoivat Kaurismäen eleetöntä tyyliä.

Esiintyjät ja näyttelyt eivät ole pelkästään suomalaisia. Usein esitykset ovat suomalaisten ja ranskalaisten yhteistyötä, myös muita kansallisuksia mukana. Suomen kulttuuri ei saa olla pelkkää Sibeliusta, vaan on etsittävä ja kokeiltava jotain uutta ja otettava riskejä. Ohjelmisto liittyy monesti jollain tavalla ranskalaisiin ajankohtaisiin tapahtumiin.

Taidetta ja tiedettä

Instituutin johtaja, taidehistorioitsija Marjatta Levanto, on koulutukseltaan filosofian maisteri ja tulee museomaailmasta. Aikaisemmin hän työskenteli valtion taidemuseossa Ateneumissa ja palaa virkaansa, kun lopettaa instituutin johtamisen. Johtajat nimittäin vaihtuvat neljän vuoden välein. Levanto pitää itseään ensisijaisesti taidekasvattajana, joka tuo ihmiset ja taiteen yhteen.

Kulttuuri-instituutissa kohtaavat ranskalainen ja suomalainen taide ja taiteentekijät. Levanto haluaisi instituutista suomalaisen kulttuurin showroomin; luotettavan paikan, jonne ranskalaiset toimijat voisivat tulla katsomaan, mitä kiinnostavaa suomalaisen kulttuurin, taiteen, tieteiden ja elinkeinoelämän alueilla juuri sillä hetkellä tapahtuu.

Instituutti osallistuu myös korkeakoulu-yhteistyöhön. Auditoriossa tapaavat ranskalaiset ja suomalaiset tutkijat, ja yhteistyö jatkuu eteenpäin. Instituutissa käy myös noin 80 ranskalaista suomen kielen opiskelijaa. Ranskalaisen korvaan suomi on kaunista ja eksotista. Monet opiskelevat sitä ihan vain omaksi ilokseen.

Anna Petäjäniemi

